

Værdi som Næringsvei, om Fæsterne da bør svare den samme Afgift som forhen; jeg kan ellers ikke tænke mig nogen Bestemmelse i saa Henseende, som ikke vilde være uretfærdig enten imod Møllerne eller imod Eierne. Men det forekommer mig endnu at være høist paafaldende ved det foreliggende Lovudkast, at man ved Siden af at ville betage Møllerne den Næringsberettigelse, den bestemte Udgift til en vis Næring, som man har taget i Betragtning ved at beskaffe dem, dog ligesuldt vil, at denne Skat skal vedblive. Det forekommer mig ikke, at Saadant stemmer med Retfærdighed, og, hvad jeg vilde ansee for aldeles nødvendigt, hvis Møllernes hidtilværende Ret skulde opheves, det er, at Møllestylden med det Samme affattes, og det paa samme Tid, som Loven udkommer, ikke først fra den Tid, den træder i Kraft, nemlig om 15 Aar; thi i det Dieblif Loven udkommer, vil alle Møllers Værdi blive saa væsentligt afficeret ved en saadan Lov, at det kun er en ringe Retfærdighed, man udviste mod Møllerne, naar man ophævede den Afgift, som paalaa dem. Jeg gjentager herved, at Møllestylden er af en ganske anden Natur end anden Næringsafgift, hvilken blot gives af den Næring, man factiff har, hvorimod Møllestylden er en eengang for alle fastsat Afgift, som skal gives af Møllebruget, og som har bestaaet i over halvandet hundrede Aar, bygget paa den rimelige Næringsbrug. Det er en fast Giendomsafgift, og den kan umuligt med nogen Retfærdighed vedblive i det Dieblif, man aldeles forrykker den Værdi, som ligger til Grund for denne Møllestyld.

Stampe: Jeg skal ikke imod det høitærede Things. Nasse forlænge Discussionen i denne Sag; men, da jeg muligt kunde være fundet at stille et Endringsforslag ved Sagens anden Behandling, maatte det maaffee være mig tilladt med et Par Ord at motivere dette. Det er nemlig angaaende den Gjenstand, der nu blev berørt af den sidste høitærede Taler, Møllestylden, og jeg kan ikke Andet end udtale, at det glæder mig meget at have hørt denne Udtalelse af ham, at han ogsaa anser det absolut retfærdigt, at, isald dette Udcast skal blive til Lov, Møllestylden da maatte bortfalde. Forordningen af 3die Juni 1825 § 11 følger

i saa Henseende et meget rigtigt Princip. Den indeholder en meget rigtig Bestemmelse, idet den fastsætter, at i det Tilfælde, at nye Møller opføres, eller nye Dværne anlægges i allerede tilværende Møller, da skulle de gamle Møller, som muligen kunde komme i det Tilfælde at ville lide Tab ved disse nye Møllers Opførelse, have et passende Afslag i deres Møllestyld. Afgiften paa Møllestyld er en Afgift paa Næring. Den sidste høitærede Taler har jo imidlertid ikke været aldeles enig i, at det var en Afgift paa Næring; men jeg troer dog, at man, da Møllestylden i sin Tid er bleven sat, har taget Hensyn til den Næring, der paa den Tid havde til de enkelte Møller. Eftersom Møllestylden nu efter min Formening er en Afgift paa Næringen, forekommer det mig ogsaa absolut retfærdigt fra Statens Standpunkt, at, naar det er tydeligt, at denne Næring vil lide Afbræk, der da gives Afslag i de Afgifter, der hvile paa Næringen. Det forekommer mig at ville staae i absolut Modstrid med de i den ældre Lovgivning gjældende Bestemmelser, om man nu i dette Lovudkast bestemt vilde tillade at opføre Møller til Formaling af Korn til eget Forbrug uden Afgang i de nuværende Møllers Møllestyldshartkorn. Jeg er nemlig af den bestemte Formening, at, om ogsaa de Ord i § 2 af Lovudkastet, som bestemmer, at Enhver paa en saadan Mølle maa tillige male til Brug i egen Næringsdrift, gaae ud, og det saa for Fremtiden kun blev Høitæmøllerne tilladt at male alene til Huusholdninger, saa vil dog denne Bestemmelse blive til stort Tab for de nuværende Møllere. Jeg vil blot tillade mig at hentyde til, at Paragraphen jo ikke udelukker det Tilfælde for Exempel, at samtlige Gaardmænd i en By kunde enes om at opføre en Mølle for fælles Regning, imod at de sammenskøde en lige stor Sum til Opførelsen af denne Mølle, og da hver Mand især malede for sin egen Person. Jeg troer heller ikke, at det paa nogen Maade vil kunne controlleres, at disse Møller alene male til eget Forbrug, og at de ikke male til Andre, ligesom det heller ikke efter mit Skjøn kan controlleres, at man alene maler til sin Huusholdning og ikke ogsaa til sin Næringsdrift. Jeg kan paa ingen Maade